

Any I

Barcelona 2 de Juny de 1900

Núm. 16

SETMANARI POPULAR HUMORÍSTICH Y LITERARI
Deslligat de tot partit politich

SORTIRÀ CADA DISSAPTE

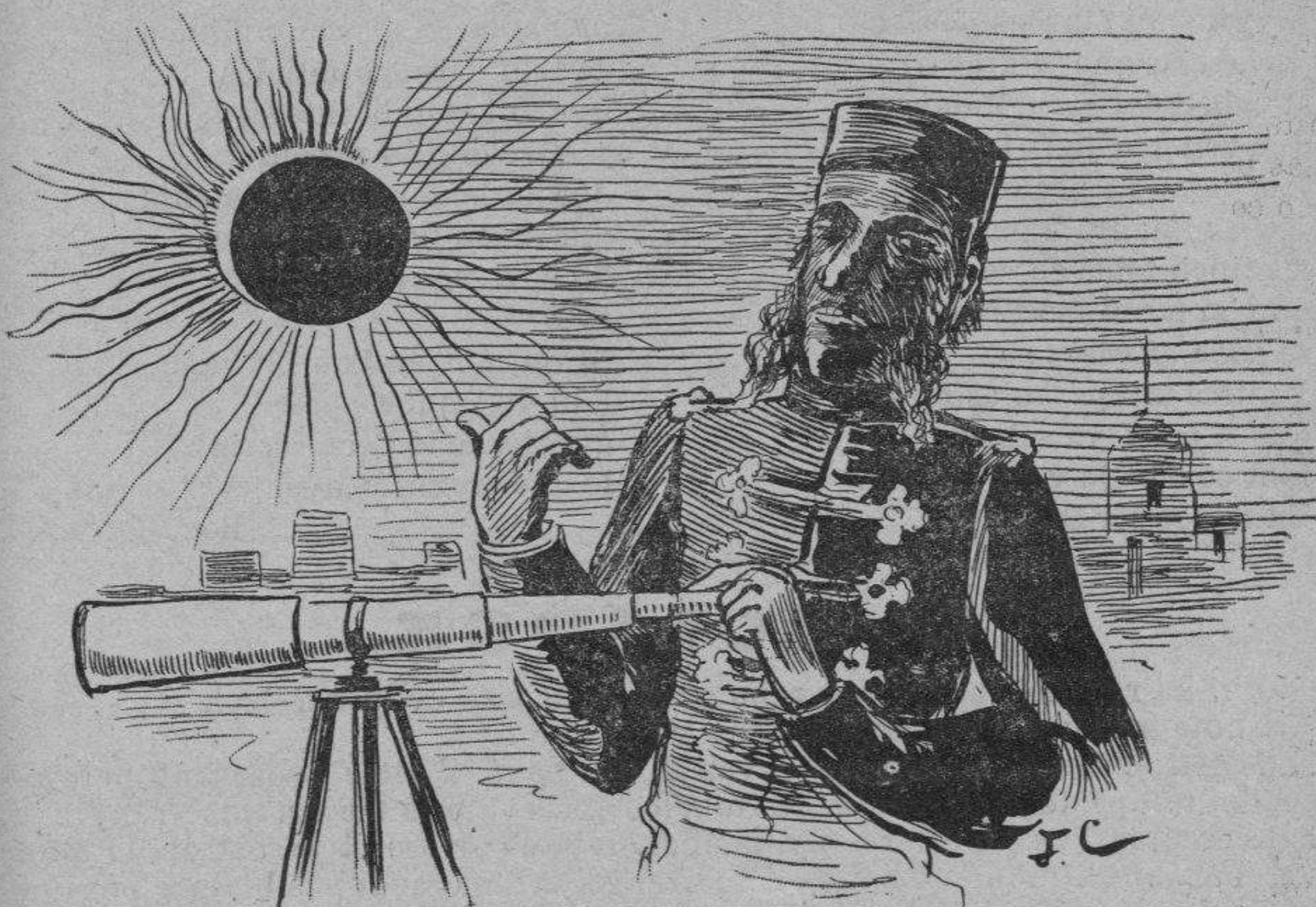
ENCÀRRECHS Y CORRESPONDENCIA.—MOLAS, 24, ENTR.^o, 1.^a

Número solt 5 céntims

Atrassats 10 céntims

SUSCRIPCIÓ: Un any 3 pessetas.—Mitj any 1'50
Los suscriptors del interior, rebrán lo folleti encuadernat

OPINIÓ D' UN INGLIS AB MOTIU DEL ECLÍPSE

In Catalonia mi patiser del pit... ser país desgrasiatto... in Inglaterra ser eclipse
mes bonichs i jo ies!!!

s

ULTIM FOLLETÍ DE **CABORIAS**
TERCER FOLLETÍ DE **L'ESTRENO DE LA PRIMERA OBRA**
Ó APUROS DE UN AUTOR NOVELL

CRONICA HUMORISTICA

Barcelona dia dós
 de Juny del any mil nou cents
 Aymat Director; Ho sento
 mes tinch que fer hi saber
 que demá passat m' embarco
 y á la Meca falta gent.
 No pensi pas que 'm convensi
 del camí que porto emprés,
 perque ja ho sap, soch de Tossa
 y tossut de consegüent.
 Primer tenia recansa
 de marxá al país aquell;
 mes com ab lo moro-metje
 vaig celebrá un *interwiev*.
 ja no he trobat tan peluda
 la marxa que dich qu' emprench
 puig porto cartas per moros
 que no 'ls queda cap cabell
 cayguts tot fent las *zalemas*
 (revencias que 'n dihem)
 al cabell del *gran* Mahoma
 que veneran ja fa temps.
 Las paraulas necesarias
 (no confondre 'l pensament)
 las tinch totes en cartera
 que 'm faran molt bon servey
 se *jamalají muxama*
 y altres mil paraulas mes
 que si las deya sabria
 tant com se jo y no pot ser.
 En fi, senyor Director.

no tinch temps d' estendrem mes;
 sols sé qu' allí tot ho aíxecan
 las garantías y més;
 que si 'l sultan vol fer broma
 talla 'l cap dels súbdits seus;
 que no tancan may las fàbricas
 ni las tendas de comers;
 que no hi ha cap *paraiso*
 pro que sí que hi ha l' *eden*
 que 'ls va prometre 'l profeta
 protector dels garrinets
 (jo no sé perque es la cosa
 mes tal volta també veig
 que podrían se 'ls retratos
 de las *huris* del seu cel.)
 Pro no vull embolicarme
 lo que sigui, serà fet
 demá passat per la Meca
 m' embarco sens cumpliments.
 Ja l' hi daré las noticias
 que allí vegi d' interès
 y si vol algún recado
 díguimho s'ns cumpliments
 que 'l seu fidel Boca Ceca
 ho fará seguidament.
 P. D.
 Si veu á n' en Pau Llardons
 l' hi dirá qu' esperaré
 que desde la Ceca escrigui
 lo que cregui convenient.

BOCA CECA

L' ECLIPSE

No hi ha rés que mogui tan rebombori com una eclipse de sol.
 La nota general de la setmana ha sigut aquesta.

Los astrolechs A. B. C. no paravan d' un dia á l' altre repassant pergamins del temps de mari-castanya: tots los observatoris treyan las trenyinas dels telescopis, (vulgo ulleras.) y 'ls aficionats y curiosos á la astronomia no sosegaban ni un moment á fi de discorrer lo millor medi possible per poguer contemplar tan maravellós fenómeno.

La barriada meva no ha volgut ser menos.

L' adroguer, la pentinadora, 'l manyá, las bugaderas del safreig, vehins y vehinas, tots baix la curiositat qu' els dominavan, van parar las sevas feynas y cap al terrat falta gent.

Fins la Sra. Petra que may li ha agradat ficarse en res va provehirse d' un trós de vidre fumat (per ella mateixa) que li va donar l'ataconador de la meva escala. ¡Com qu' els sabaters ne gastan per rascar las solas!

Quin espectacle mes curios presentava l' hora de l' eclipse! Tots los terrats y campanars estaban atestats de gent. Tothom mirava enlayre! Tothom provehit del seu vidre enmascarat p' el fum d' un misto d' aquests que dona l' Arrendataria contemplava ab un pam de boca oberta lo qu' alguns may havían vist.

«Miri, miri, Francisqueta, com se tapa!»

«Repara com se fa fosch?»

«Quina cosa mes estranya!»

«No li sembla que fins fa fret?»

Aquestas eran las úniques conversas que se sentíen mentres lo sol feya lo seu curs.

Algun sabi d' aquells que sempre 'n corren, feya alguna observació de tant en tant á la modista del primer pis ó á la cusidora de traus del segon.

Don Conrado 'l mestre d' estudi, rodejat de tota la patuleya dels seus deixebles desde 'l terradet de casa seva, 'ls hi feya la descripció astronómica de la manera que creya mes perfecta per l' intel·ligència d' aquelles criatures que so's pensavan en las dugas horas que feyan de festa.

Conech qui fins va sacrificarse trencant un vidre del balcó perque no 'n trobaba en lloch.

Lo qu' es aquell dia 's pagaban á pes d' or!

Ganga p' els qu' en venen y p' els llauners que' els colocan.

Yo tambe com los demes vaig posessionarme del mirall que la meva dona te per pertinarse. Comprehenc qu' aqueix método es mes cómodo y no 's tan facil que mirant enlayre passi algún ausell sense educació y... tingués que escupir una mica.

Vaig fumarlo ab molt cuidado y acte seguit cap al observatori, (llegeixis terrat.)

L' animació, com he dit, que presentava era digna de veurers.

Hi havia qui feya 'ls seus experiments ab una galleda plena d' ayga.

Donya Tuyas la matalasera del cantó era una de las qu' usaban aquet sistema.

«Don Pau, Don Pau, miris com se belluga l' ayga» va dirme.

Be! Que vol dir ab tot això?» vaig contestarli.

«Ay! Ay! Qu' ignora la forsa del reflejo de la lluna?»

«De la lluna...? Fugi dona, no 's cregui aquestas pamplinas, encare 'm farà riure ¿Que no s' en recorda qu' el seu noy, en Juanito, s' hi ha entrebancat no fa gayre faltantli poch que no caygués á dins...?»

Si 's poguessin arreplegar totas las paraulas que van surtir de bocas inocentas com la de Dª Tuyas s' en podría fer un llibre de anédoctas y epígramas.

Un cop acabat l' eclipse, lo sol va tornar picar com avans, tothom va fugir d' aquella calentó entornantsen á los seus quefers com si diguessin ¡torneunos 'l ral que volem mes comedia!

Segurism estich qu' el sol debia pensar ¡Oh.... !Fugiu badochs... sembla que no hagiu vist mai la lluna en un cove...!

¡Inglesos!

MONÓLECH

Ma dissort es ben fatal,
puig tinch deutes compromesos,
y, en mitx d' eix horrible mal,
sempre 'm trovo sens' un ral
per satisfé 'ls meus *inglesos*.

Inglesos, sí: pero no
com los nascuts á Inglaterra;
son inglesos que, 'ls dich jo,
pidolant lo seu *pinyó*,
á tot bitxo mouhen guerra.

No es pas tan lluny, l' altre dia
xano, xano passejant,
topo ab qui no coneixía
(com ne tinch tans) y ab follía
me presenta un paper gran.

Jo, com que no sé de lletra,
é ignorant que fos *inglès*.
al véurer tant *petmetre*
dich:—;Quín modo de escometre!
Qui es vosté:—Y bé ¿aixó qu' es?—

Diguí ab veu ronca, veu de *marra*
y espurnejantli los ulls,
me digué: - ;Te molta barra!
¿Qué 's pensa que si s' hi *agarra*,
deixaré de girar fulls?—

Al mirá 'l fent lo *bizarro*
y veyent qu' anava llarch,
boy encenent un cigarro
li dich:—;Qué diu, si m' hi *agarro*?
Si no s' explica més clar...

—¿Més clar ho vol, farulero?
Ja veurá, llegeixi aixó,—
me diu donantme 'l *lletrero*,
(que be ho semblava) tot *fiero*
lo que vaig rebutjar jo.

—¿Qué no 'n fa cas? digué al veurer
que li feya aquell despreci.
—Home, es clar, ¿ab qué'm vol fé'héurer
si no te en las lletras tréurer
l' aygua clara?..—;Be es prou neci!

Be, doncas, prou, es la *cuenta*
d' aquell parell de sabatas

—Be ¿y perqué me la presenta?—
dich augurant la *tormenta*.

—Perque no vull més bravatas!
;O 'm paga, ó be 'l denuncio!

—Bé, home, ja 'l pagaré,
pro esperi que vinga 'l tío
que, per desfer aquest *lio*,
me porta bastant *parné*.—

L' *inglès*, un xiquet calmantse.
respongué sense crida':

—Si es aixís .. tindré esperansa
pero ¿entén? per l' cobrança
dins set días me tindrà —

Y dant un tom algo brusco
gira quia tot seguit,
Jo al sentir sos mots, m' ofusco ..
—;Com els quartos ara busco,
si 'l meu tío no ha existit!

;Nada! vaig pensá entre mí,
Déu dirá,—y vareig seguí'
lo rumbo emprés. y altre volta
veig á un altre poca solta
que 'm crida:—;Senyor Magí!

Vegí que 'l que fa ja es massa;
deu armilla y pantalóns,
y s' ho pren ab tal catxassa
que per casa ni menys passa
per darm'e algunas rahóns.

—Ja veurá,—li dich ab calma,—
ja que vosté es tan pacient,
esperi ab un xiquet d' *alma*
que 'l tío (que vé de Palma)
me porta lo convenient.

—Vol dir que...—;Home, y es clá!—

—Si ha de sé aixís tindré espera,
pero pensi que... ;Oh, ja, ja!

—D' aquí una setmana entera
ab la factura 'm tindrà. .—

Cansat ja d' ensopiegadas
dich enfadat entre mí:

—Si has de fé aytals passejadas,
qu' en lloch de gosar, t' enfadas
val més de casa no eixí.—

Y apretant lo pas, disposo
á dirigirmhi quan veig
un altre *inglès*. Jo no goso

á mirá'l, donças m' exposo
á sofrí un altre mareig.

— ¡Don Magí! sento que 'm crida
ab veu quasi defallida,
tot venint al meu radera.
No 'm torbo de cap manera
y ell va cridant sense mida.

Al cap de poch, ja no sento
res, y, volgument ser curiós,
giro 'l cap ab molt de *tiento*
y no veig ningú. Ab *aliento*
cap á casa toco 'l dos.

¡Com corro pujant l' escala!
¡Y que 'n tinch, Déu meu, de por!
¡Mon cor, quans batechs exhala!
¡Ni á port sent, puch dir que 's *cala*
lo meu neguit torbador!

Ja soch á dalt... ¡Verge mía!
no se com no 'm vaig locá!
Ne veig un qu' ab gansería
lo diari, ferm, llegia
boy assentat al replá.

Al veurerm, diu ab rialla
débil de satisfacciò,
plegant lo diari: — ¡No falla!
Gracias á Déu, senyor Malla,
que 'l puch veurer per *alló*. —

Jo li dich: — ¡Y perqué ve ara?
¿No pot esperá un xich més?

— ¡Ja veurá!. m' ha dit la Clara
que si vingues potsé encare
cobraría... — ¡Dintre un mes!
li dich jo pera calmarlo.
— ¿M' ho promet? — Li dich de cert.
— Que si no logro cobrarlo,
ella vindrá á pidolarlo
y si acás ve... vosté 's pert —

Jo, qu' havia emprés els passos!
dich: — ¡No tolero tals cassos!
Y, obrint la porta ab excés,
entro y la tiro pe 'ls nassos
d' aquell afamat *inglés*.

Desd' aquell dia, me tenen
á casa sense sortí.
D' *inglesos*, be prou qu' en venen!
pero comno 'ls obro convenen
ab que jo he *guillat* d' aquí.

M' hi tindrán fins al judici,
si segueixo ab eix estat ..
¿No hi ha algú que 'l sacrifici
fassa de treure 'l desfici
que cins mon cor s' ha arrelat?

J. DURÓ Y GILI.

Cap y eua

Del natural...

La pressa que hi ha allí no es per contarla.

La Tecla corre d' un cantó al altre de pis atrafegada tot disposant los farcells; ja son tres quarts y mitj y á la cinch han de reunirse ab la demés colla al *plà del ós*.

— ¡Roser! Roser, pósat la bata, ¿y tu Lluiset encare 't calsas? Válgam sant Felip Neri.—Serafi ves á baix y digas al pare que no 's descuydi 'l gat y la sobressada; cuya no perdís temps que passa l' hora. —

Quinas pressas Deu meu per no volguerme creurer; jo prou los he cridat lléveus que farém tart; y ells, llevar se m' has dit, *naranças*.

— No esbalotéu que despertaréu tota la casa. ¡Encare estás axi! quina quitxalla més mandrosa. Te veus, ja está cordat; au á rentarvos.

— ¡No m mullis tú Roser!

— ¡Ah! ganassa; cap sense cervell que 'l posarás quan serás ávia. ¡Vaja ja estéu tots apunt? No vos falta rés? ¡Ja portéu mocadors? que no vull que m vinguéu devant tot lo dia á sofocarme penjantvos las candelas, y cuidado que si feu lo boig, y em feu cridar gaire no vindréu un' altre vegada.

¿Ves ton pare que vol? ¿Ahont vas? surt á l' escala.

—Diu à véure que esperém, sí 'n tenim per gaire.

—Digas que ja baxém.—Tot just me llevo y ja estich marejada.

—Tú, pren aquest farcell; ten compte à cáure; déxal; te, portal tu que li pesaría massa.

—¿Y jo que portaré mare?

—Tú, la carabassa, y ten cuidado á copejarla que la trencarías; passat lo cordill per sota l' aixella: axis, tanasi.

Desfilau lleujers com daynas escala avall cada hu ab lo seu fato, y à son pare li cau la baba de satisfacció al contemplarlos.

—Bon dia pare.—

Bon dia nos do Deu respón aquell tot amanjagantlos las coronas, ensembs
la quitxalleta li besan la ma.

—Apa; passéu endevant; ¿ja has tancat be noya? dónam la clau que jo la guardaré y de pas déxam aquest farcell.

—¡Fuig d' aquí; y are!

—Mira que pesa molt.

—No soch de sucre; per dintre de ciutat no vull que 'l dugas. Tinch una malicia quan veig una dona que va tota cofoya *manu sobre manu* permetént que 'l seu home dugui la carga, que no se que li faría y penso entre mi jah! gandulassa; y miro ab tota compassió al marit, y no comprehench que hi hagin homes que sigan tan calssassas.

Lo marit la mira tot rihent; treu la petaca y emprénen la marxa accompanyats del ventijol fresch de la matinada, en tant lo sol comensa à fer brillar las cúpulas dels edificis alts de la ciutat.

* * *

Lo sol ja es post; la nit extén sas robas negras desdibuixancho tot y esborrancho.

Los grills axordan lo cuch de l' orella ab son *rich rich* barrinant lo cervell
ab son refrech d' alas.

Rabejantse per entre 'l llot dels estanys, xarran las granotas, lluhint sas veus de xantre.

Lo rey del tenors amagantse entre 'l brancatje, desplega son repertori d'arias ab aquella dolsa tristor que al cor arriva.

L' oliva xiulant deixa son cau del campanar y per entre la foscor se 'n va de cassera.

La lluna tot fent la ronda per l' espay presideix la grata calma d' aquella calurosa nit de juliol, y encomanantse la mandra que per tota la natura se respira, s' amaga á fer petar una bacayna enfonsantse dintre un nuvol mol-sut y ton com llana destriada.

Mentre per cel y terra aixó passaba ja tornan á esser á casa los héroes de la matinada, y postrats en los llits dorman donán descans als cansats cossos que be prou ho necessitan.

La Tecla y el seu home tot despullantse, després qu' han ben aconduhit
á la quitxalla, baxet, . . . baxet, per por de despertarlos axis se parlan.

—¿Que tal Tecla? Sembla que estás cansada.

—Y tu Pau que no pots vellugar las camas.

—¡Qui jo! No ho cregas; ja ho saps que quan so á la montanya salto y corro ab delit que ni las cabras.

Quan me trovo al camp respirant lo ayre pur de la boscúria, me sento poeta de cos y d' ànima, y si las del Parnàs me secundavan, treuría idilis, poemas y cansons que se escampaürían á senalladas pe'l mon; ma fama creixeria y moriria inmortal; y tu podrías contemplarme en ta viudetat, rodejada de la famifia, com m' estaría á sol y serena mostrant una figura de pedra ó bronce á dalt d' un sócol, en mitj d' una plassa, ó fent companyía als arbres d' algú passeyu.

—La Tecla tot badaltant li diu dónat ànsia y fiquemnos al llit, que tu parlant de versos tens feyna llarga; jo ja ho saps, no hi entench pilota, estich molt cansada y mentres trànquila dormi pots esplicarmeho.

Lo Pau tot mirantsela ab desdeny se trau las mitjas y murmura entre dents quina dona mes prosáica. Apaga 'l llum y tot fent la senyal de la creu pugà d' un brinco al llit y es tapa ab los llenços de cap y tot. y als pochs moments, diu que aquell net d' Ausias-March, lo poeta de cor y de nom D. Pau Pasçana, axordava ab sos ronchs de garri que se sentian clars desde l' acera del devant de la botiga.

C. SAMÁ.

DE TOT ARREU

Per demà diumenge s' anuncia en lo Centre Moral-Instructiu de Gracia una escullida funció extraordinaria en la que s' estrenarà l' obra de costums «L' afany», original de nostre distingit amich y conegit autor dramàtic En Joseph Abril Virgili, baix lo següent repart. *Pelegrí*, Joseph Calmell; *Lluís*, Antón Llansana; *Frederich*, Joan Catalá; *Peret*, Francesch Rovira; *Carlos*, Jaume Raventós y *Paco* Lluís Munné.

Acabarà la funció ab la bonica sarsuela catalana lletra del mateix autor y música del mestre Casadó «Una nit á l' encesa.»

— En la tarde del diumenge passat tingué lloch en los claustres de Sta. Ana una sessió literaria musical en obsequi á la Sma. Verge organisada per la Academia de 'ls Sants Just y Pastor essent molt aplaudits los joves Lacida, Puig, Marçet, Fornols, Catasús. Joseph M. Virgili, Bragulat y Berenguer en la part literaria y els joves Paredes, Pomareda, Getán, Güell, Gorgoll y Solé en la musical. La concurrencia nombrosa y escullida.

— Se troba malalta de gravetat la mare de nostre volgut amich Joseph Quera y Córdoba. Fem vots perque Deu dongui un promte alivi á la malalta.

— Lo diumenge prop-passat en lo Patronat del Obrer, la companyía del mateix que dirigeix D. Narcís Cuspinera posá en escena lo drama en vuit actes «Genoveva de Brabant», la execució á càrrec dels Srs. Cuspinera, Baldabey, Marco, Altimira, Homet y Cabestany, estigué molt acertada escoltán diferentas vegadas estrepitosos aplausos,

DE FORA

Per demà, en l' Academia Católica de Sabadell, está anunciata la representació del drama en tres actes y en vers «La Clau de Casa.»

Donarém la respectiva resenya del seu desempenyo als llegidors del setmanari LA BARRETINA, aixis com també de la tant tradicional festa de la Doctrina que segons 'ls preparatius que s' estant fent promet ser molts conceptes per no menos de tanta trascendència com los passats anys.

PASA TEMPS

*

Logogrifo numérich

1 2 3 4 5 6.—Poble catalá.

4 6 2 1 6.—Nom de dona.

1 3 2 6.—Nom d' home.

3 4 6.—Consonant.

2 3 —Nota musical.

3.—Vocal.

4 5.—Nota musical.

4 6 2.—Part del globo.

2 3 5 4.—Fruita.

2 3 4 6 2.—Los pescadors ho fan

1 3 2 3 2 6.—Arbre.

Contra sentits

L' altre dia, á la plassa de la Igualtat
varem veure un bon mosso y un gepe-
rut.

—
L' altre dia varem descubrir que en
lo Cementiri hi ha aigua viva.

Coneixem un poeta que té diners.

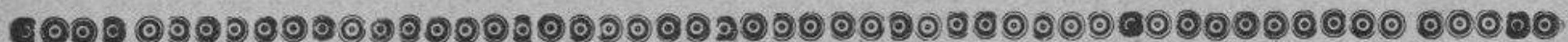
Gat-vell.

*

La solucio en el numero proxim.

SOLUCIÓ AL NÚMERO 15

Tarjeta.—*Lo Secret Inviolable..*

SERVEYS DE LA COMPANYIA TRASATLANTICA DE BARCELONA

Duas expedicions mensuals á Cuba y Méjich, una del Nort y altra del Medi-terrani.

Una expedició mensual á Centre América.

Una expedició mensual a Rio de la Plata.

Una expedició mensual al Brasil arribant fins al Pacífich.

Tretze expedicions anyals a Filipinas.

Una expedició mensual á Canàries.

Sis expedicions anyals á Fernando Poó.

156 expedicions anyals entre Cádiz y Tanger arribant fins á Algeciras y Gibraltar.

Las fetxas y escalas s' anunciarán oportunament.

Pera més informes, acudeixis als Agents de la Companyia

LLOMBART GERMAN S

Fàbrica de llibres Comercials, Mostruaris, Facturas y demés treballs del ram. Secció especial per la encuadernació de Missals y llibres monumentals de Cant-Plá.

Casa oberta en lo any 1871.—FORN DE LA FONDA, 4, travessia del carrer Tarrós
Per mes comoditat dels nostres clients 'ls models dels llibres 's prenen á domicili

Francisco Badia, impresor Doctor Dou, 14.—Barcelona